

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
سبقت‌گالی

شماره: ۹۱/۲۴۴۷۰۰

تاریخ: ۱۳۹۱/۰۹/۱۵

درد

شماره:
تاریخ:
پوست:

«سال ۱۳۹۱، سال تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی»

جهت اطلاع مدیران عامل محترم کلیه بانک‌های دولتی، غیر دولتی، شرکت دولتی پست بانک و مؤسسه اعتباری

توسعه ارسال گردید.

با سلام؛

احتراماً؛ همان‌گونه که استحضار دارند؛ در حال حاضر یکی از مهم‌ترین و عمده‌ترین روش‌های پرداخت، «اعتبار اسنادی» می‌باشد و فروشندگان و خریداران کالا یا خدمت در سراسر جهان و ایران با استفاده از این روش به عنوان یک وسیله پرداخت مطمئن و قابل انعطاف اقدام به انجام معامله می‌نمایند. مبادله اسناد و پرداخت وجه توسط بانک‌ها براساس شرایط اعتبار اسنادی، عملاً ارتباط بین خریدار و فروشنده را در دو نقطه مختلف تسهیل می‌نماید. بنابراین اولین و مهم‌ترین کارکرد اعتبار اسنادی، تسهیل در مبادلات تجاری به عنوان یک «روش پرداخت» می‌باشد.

پس از سوءاستفاده مالی سال گذشته در شبکه بانکی کشور، ضمن آسیب‌شناسی موضوع، نقاط آسیب‌پذیر شناسایی و بر اساس ماهیت اعتبار اسنادی و نقش و کارکرد آن در داخل کشور، هدفگذاری‌های لازم انجام شد و با رویکرد حفظ و صیانت از منافع و حقوق سپرده‌گذاران بانکی، «دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی - ریالی» در ۹ فصل، مشتمل بر ۵۷ ماده و ۱۶ تبصره تدوین و در یک‌هزار و یکصد و پنجاه و یکمین جلسه مورخ ۱۳۹۱/۹/۷ شورای پول و اعتبار به تصویب رسید.

گرچه ابلاغ اولین ضوابط ناظر بر اعتبار اسنادی داخلی - ریالی مربوط به سال ۱۳۸۰ می‌باشد، لیکن پس از سوءاستفاده مالی سال گذشته در شبکه بانکی کشور، در مقطعی کوتاه (قریب ۳ ماه)، گشایش اعتبار اسنادی داخلی - ریالی محدود به مواردی شد که حداقل یکی از طرفین آن (متقاضی و ذی‌نفع اعتبار اسنادی) یکی از شرکت‌ها، نهادها و سازمان‌های دولتی موضوع ماده ۴ قانون محاسبات عمومی کشور باشد. پیرو آن و به منظور حمایت از بخش خصوصی و تسهیل مبادلات بازرگانی، مقرراتی تحت عنوان «الزامات ناظر بر فرآیند

۱
تهران - بلوار سروالاد - شماره ۱۴۴، تلفن: ۲۹۹۵۱

صفحه ۱ از ۱
مصدق برقی: ۷۱۷۷/۱۵۸۷۵/۱۵۸۷۵، فاکس: ۶۶۷۲۵۶۷۴، سایت اینترنتی: www.cbi.ir

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

اعتبار اسنادی داخلی - ریالی" تهیه و ابلاغ گردید. هم‌اکنون نیز در راستای تحقق اهداف عالیه نظام بانکی کشور، دستورالعمل جدید اعتبار اسنادی داخلی - ریالی به شرح پیوست، با رویکرد به حداقل رساندن آسیب‌ها، از طریق بررسی همه جانبه موضوع، کسب تجربه از رویدادهای گذشته و بهره‌مندی از دانش روز دنیا تدوین و تصویب گردیده است. دستورالعمل جدید دارای نقاط افتراق حائز اهمیت با ضوابط قبلی ناظر بر این موضوع بوده که مهم‌ترین آن‌ها به شرح زیر می‌باشد:

(۱) جامعیت مقررات، تدوین در ۹ فصل جداگانه و ارائه دامنه گسترده‌ای از تعاریف با هدف درک بهتر

مفاد دستورالعمل و جلوگیری از تفسیر به رأی عبارات مندرج در متن دستورالعمل؛

(۲) الزام بانک گشایش‌کننده به اعتبارسنجی دقیق متقاضی و استعلام از مراجع مختلف مبنی بر عدم وجود چک برگشتی، بدهی غیر جاری، بدهی مالیاتی و ...؛

(۳) تعیین انواع و میزان وثایق قابل قبول برای گشایش اعتبار اسنادی داخلی، با استفاده از ظرفیت‌های بند ۶ ماده ۱۴ قانون پولی و بانکی کشور؛

(۴) الزام بانک گشایش‌کننده به اخذ شماره منحصربه‌فرد از "سامانه پیام‌رسانی الکترونیکی مالی (سپام)";

(۵) تأکید بر بازرسی کالا به منظور حصول اطمینان از تطابق یا عدم تطابق کالای بازرسی شده با مشخصه‌های کمی و کیفی کالای مندرج در شرایط اعتبار اسنادی داخلی - ریالی؛

(۶) تعیین مبنای جدید عقدی جهت گشایش اعتبار اسنادی داخلی - ریالی (عقود مرابحه و استصناع) با رویکرد حفظ منافع سپرده‌گذاران؛

(۷) الزام بانک گشایش‌کننده به ابلاغ اعتبار اسنادی داخلی - ریالی صرفاً از طریق "سامانه پیام‌رسانی الکترونیکی مالی (سپام)";

(۸) تعیین وظایف بانک‌های مختلف در صورت ارائه اسناد مطابق از سوی ذینفع؛

(۹) الزام بانک‌های ذی‌ربط به الصاق تصویر اسناد مطابق در "سامانه پیام‌رسانی الکترونیکی مالی (سپام)";

(۱۰) طراحی سازوکارهایی جهت حصول اطمینان از صحت اعتبار اسنادی داخلی - ریالی در تنزیل آن؛

(۱۱) تعیین حدود فردی و جمعی برای تنزیل اعتبار اسنادی داخلی توسط بانک تنزیل‌کننده؛

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۱۲) طراحی و ایجاد سازوکارهای کنترلی در مراحل گشایش، ابلاغ، اصلاح، ارائه اسناد، تنزیل و پرداخت اعتبار اسنادی داخلی - ریالی؛

۱۳) دخیل نمودن ادارات مرکزی بانکها در مراحل مختلف اعتبار اسنادی داخلی - ریالی و تفکیک وظایف در حد مقدورات؛

۱۴) الزام به شناسایی مشتری مطابق با قوانین، آیین نامه ها و دستورالعمل های مربوط، از جمله دستورالعمل های مبارزه با پولشویی؛

۱۵) الزام بانکها به عضویت در "سامانه پیام رسانی الکترونیکی مالی (سپام)" و تبادل تمامی پیام های فی مابین، از طریق سامانه مذکور؛

۱۶) الزام بانک گشایش کننده به طراحی و پیاده سازی سامانه اخذ استعلام و تأیید صحت و اصالت اعتبار اسنادی داخلی - ریالی در پایگاه اطلاع رسانی خود؛

۱۷) پیش بینی اعمال مجازات های مقرر در مواد ۴۳ و ۴۴ قانون پولی و بانکی کشور برای بانک های متخلف.

یکی از موارد مهمی که در متن مقررات لحاظ گردیده است، استفاده از "سامانه پیام رسانی الکترونیکی مالی (سپام)" می باشد. سامانه پیام رسانی الکترونیکی مالی (سپام)، سامانه ای است که در بانک مرکزی راه اندازی شده و امکان تبادل تمامی پیام های مالی بین بانکی به طور متمرکز، از جمله پیام های مربوط به اعتبار اسنادی داخلی را به صورت استاندارد، فراهم می سازد. مهم ترین مزایای استفاده از سامانه مورد اشاره، ممانعت از تعدد صدور سند برای یک اعتبار اسنادی به دلیل اخذ شماره منحصر به فرد از سامانه، حصول اطمینان از صحت مکاتبات و پیام های مختلف با توجه به ایمن بودن شبکه تبادل اطلاعات، جلوگیری از تنزیل مجدد اسناد، امکان رجوع به اسناد و پایش لحظه ای فرآیند اعتبار اسنادی داخلی - ریالی در هر بانک می باشد. شایان ذکر است؛ "دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی - ریالی"، به منظور فراهم گردیدن مقدمات اجرای آن از جمله عضویت در "سامانه پیام رسانی الکترونیکی مالی (سپام)"، طراحی و پیاده سازی سامانه استعلام صحت اعتبار اسنادی داخلی - ریالی در پایگاه اطلاع رسانی بانکها (موضوع ماده ۴۷ دستورالعمل)، طراحی، ایجاد و پیاده سازی ساختار کنترل داخلی مالی و عملیاتی مؤثر و کارا در فرآیند اعتبار اسنادی داخلی - ریالی و سایر

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

موارد لازم، پس از طی یک ماه از تاریخ ابلاغ، لازم الاجرا می‌باشد و از آن تاریخ، دستورالعمل جدید جایگزین مصوبات جلسات شماره نهصد و شصت مورخ ۱۳۸۰/۵/۱۴ و شماره یک هزار و یک صد و سی و چهارم مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۰ شورای پول و اعتبار در خصوص اعتبار اسنادی داخلی - ریالی، موضوع بخشنامه‌های شماره نت/۲۱۰۰ مورخ ۱۳۸۰/۵/۲۸ و شماره ۹۰/۲۶۰۸۱۸ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱ می‌گردد.

بدیهی است در صورت عدم فراهم نمودن مقدمات لازم در مهلت مقرر، آن بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی مجاز به انجام هیچ‌یک از مراحل اعتبار اسنادی داخلی - ریالی اعم از گشایش، ابلاغ، اصلاح، ارائه اسناد، تنزیل و ... نمی‌باشد.

با عنایت به مراتب فوق، خواهشمند است دستور فرمایند، ضمن تمهید مقدمات اجرای این دستورالعمل، مراتب به قید تسریع، به تمامی واحدهای ذی‌ربط ابلاغ و بر حسن اجرای آن، تأکید و نظارت دقیق گردد. ۱۳۹۷۱۹۵/۵۵/س

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پول‌شویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

مرتضی ستاک

۳۸۱۶

امیرحسین امین‌آزاد

۳۲۱۵-۰۲

پیوست: ۲۰ صفحه

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

دستورالعمل

اعتبار اسنادی داخلی - ریالی

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۲	مقدمه
۲	فصل اول: تعاریف
۵	فصل دوم: گشایش اعتبار اسنادی داخلی
۹	فصل سوم: مبنای عقدی گشایش اعتبار اسنادی داخلی
۱۲	فصل چهارم: ابلاغ اعتبار اسنادی داخلی
۱۲	فصل پنجم: اصلاح اعتبار اسنادی داخلی
۱۳	فصل ششم: ارائه اسناد
۱۴	فصل هفتم: تنزیل
۱۵	فصل هشتم: کنترل‌های ناظر بر فرآیند اعتبار اسنادی داخلی
۱۶	فصل نهم: سایر

ریالی

«دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی - ریالی»

مقدمه:

شورای پول و اعتبار در اجرای بند ۵ تصویب‌نامه شماره ۳۵۹۸۵/ت مورخ ۱۳۷۷/۶/۳ هیأت محترم وزیران و به استناد بند ۶ ماده ۱۴ قانون پولی و بانکی کشور و به منظور حصول اطمینان از انجام صحیح امور مربوط به اعتبار اسنادی داخلی - ریالی و نیز با هدف تسهیل مبادلات تجاری داخلی؛ «دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی - ریالی» را که از این پس به اختصار «دستورالعمل» نامیده می‌شود، تصویب نمود.

فصل اول - تعاریف:

ماده ۱- در این دستورالعمل عبارات و اصطلاحات ذیل، در معانی مشروح بکار می‌روند:

۱-۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۲-۱- اعتبار اسنادی: هرگونه ترتیباتی که در برگیرنده تعهد قطعی و برگشت‌ناپذیر بانک گشایش‌کننده مبنی بر پذیرش پرداخت در قبال ارائه اسناد مطابق می‌باشد.

۳-۱- اعتبار اسنادی داخلی - ریالی: اعتبار اسنادی که به ریال ایران گشایش می‌گردد و مقصد کالا و یا خدمت، اقامتگاه بانک‌های مرتبط، متقاضی و ذینفع آن، در داخل مرزهای جغرافیایی جمهوری اسلامی ایران واقع است. در این دستورالعمل، اعتبار اسنادی داخلی - ریالی، به اختصار «اعتبار اسنادی داخلی» نامیده می‌شود.

۴-۱- ارائه اسناد مطابق: عبارت از ارائه اسناد، منطبق با شرایط اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده، مقررات متحدالشکل اعتبار اسنادی (UCP) و مفاد این دستورالعمل می‌باشد.

۵-۱- سررسید اعتبار اسنادی داخلی: روز بانکی که تا پایان وقت اداری آن روز، ذینفع اعتبار اسنادی داخلی می‌تواند نسبت به ارائه اسناد اقدام نماید.

۶-۱- روز بانکی: روزی که معمولاً بانک خدمات بانکی، از جمله خدمات مربوط به اعتبار اسنادی داخلی ارائه می‌دهد.

۷-۱- اعتبار اسنادی داخلی دیداری: اعتبار اسنادی داخلی که در آن، بانک گشایش کننده و یا بانک

تأیید کننده موظف است پس از بررسی اسناد و حصول اطمینان از ارائه اسناد مطابق، وجه اسناد را پرداخت نماید.

۸-۱- اعتبار اسنادی داخلی مدت دار: اعتبار اسنادی داخلی که در آن، بانک گشایش کننده و یا بانک

تأیید کننده موظف است پس از بررسی اسناد و حصول اطمینان از ارائه اسناد مطابق، تعهد نماید وجه اسناد را در سررسید پرداخت، بردارد.

۹-۱- سند تعهد پرداخت: سندی که بانک گشایش کننده و یا بانک تأیید کننده پس از بررسی اسناد و

حصول اطمینان از ارائه اسناد مطابق صادر و در آن تعهد می کند وجه اسناد را در سررسید پرداخت، بردارد.

۱۰-۱- متقاضی: خریدار یا کارفرمایی که اعتبار اسنادی داخلی بنا به درخواست وی گشایش می گردد.

۱۱-۱- ذینفع: فروشنده یا پیمانکار رتبه بندی شده ای که اعتبار اسنادی داخلی به نفع وی گشایش می گردد.

۱۲-۱- بانک گشایش کننده: بانکی که بنا به درخواست متقاضی یا از طرف خود، اقدام به گشایش اعتبار

اسنادی داخلی می نماید.

۱۳-۱- بانک ابلاغ کننده: بانکی که اعتبار اسنادی داخلی را بنا به درخواست بانک گشایش کننده به

ذینفع ابلاغ می نماید.

۱۴-۱- بانک تأیید کننده: بانکی که بنا به درخواست و یا با اجازه بانک گشایش کننده، تأیید خود را بر

اعتبار اسنادی داخلی می افزاید.

۱۵-۱- بانک تعیین شده: بانکی که از سوی بانک گشایش کننده، مجاز به دریافت و بررسی اسناد و

پذیرش پرداخت به ذینفع می گردد.

۱۶-۱- بانک تنزیل کننده: بانکی که در چارچوب این دستورالعمل و بنا به درخواست ذینفع، اقدام به

تنزیل سند تعهد پرداخت اعتبار اسنادی داخلی مدت دار می نماید.

۱۷-۱- پذیرش پرداخت: عبارت است از:

۱-۱۷-۱- "پرداخت دیداری، در صورتی که اعتبار اسنادی داخلی در مقابل پرداخت دیداری قابل

استفاده باشد" یا

۲-۱۷-۱- "تقبل تعهد پرداخت مدت دار و پرداخت وجه آن در سررسید پرداخت، در صورتی که

اعتبار اسنادی داخلی در مقابل پرداخت مدت دار قابل استفاده باشد".

۱۸-۱- خدمت: عبارت از خدمت فنی و مهندسی و پیمانکاری می‌باشد.

۱۹-۱- پیش‌فاکتور: سندی که به منظور اعلام قیمت، توسط ذینفع و به نام متقاضی صادر می‌شود و در آن نوع و مشخصات فنی کالا یا خدمت، میزان یا مقدار، مبدأ و مقصد حمل کالا، شرایط تحویل کالا و یا اجرای خدمت، بهای واحد و کل، شرایط پرداخت، موعد تحویل کالا یا ارائه خدمت، مهلت اعتبار پیش‌فاکتور و سایر مفاد مورد توافق ذینفع و متقاضی قید می‌گردد.

۲۰-۱- قرارداد فروش کالا/ارائه خدمت: توافق‌نامه‌ای که به امضای ذینفع و متقاضی می‌رسد و بیان‌گر نوع و مشخصات فنی کالا یا خدمت، میزان یا مقدار، مبدأ و مقصد حمل کالا، شرایط تحویل کالا و یا اجرای خدمت، بهای واحد و کل، شرایط پرداخت، موعد تحویل کالا یا ارائه خدمت، مهلت اعتبار قرارداد فروش کالا/ارائه خدمت و سایر مفاد مورد توافق ذینفع و متقاضی می‌باشد.

۲۱-۱- سیاهه تجاری: سندی که توسط ذینفع و به نام متقاضی صادر می‌شود و بیان‌گر فروش قطعی کالای موضوع پیش‌فاکتور یا قرارداد فروش کالا توسط ذینفع به متقاضی می‌باشد.

۲۲-۱- صورت‌وضعیت/صورت حساب انجام خدمت: سندی که توسط ذینفع صادر و از سوی متقاضی و یا نماینده معتبر که از طرف وی تعیین گردیده است، تأیید و دلالت بر این دارد که ذینفع، تعهدات خود را در رابطه با ارائه خدمت موضوع پیش‌فاکتور یا قرارداد ارائه خدمت انجام داده است.

۲۳-۱- بارنامه/راه‌نامه: سندی که توسط متصدی مجاز حمل و نقل داخلی یا نماینده وی پس از وصول کالا صادر می‌گردد و حاکی از حمل کالای موضوع اعتبار اسنادی داخلی از یک نقطه (مبدأ حمل) به نقطه‌ای دیگر (مقصد حمل)، به صورت زمینی (جاده‌ای یا ریلی)، هوایی یا دریایی، با وسیله حمل مورد توافق در مقابل کرایه حمل معین می‌باشد.

۲۴-۱- شرکت بازرسی: شرکتی که توسط متقاضی از فهرست شرکت‌های بازرسی مورد تأیید مندرج در بخش دوم مجموعه مقررات ارزی بانک مرکزی تعیین می‌شود تا به نیابت از طرف وی، کالا را در نقطه انتقال ریسک و مسئولیت کالا از ذینفع به متقاضی، حسب شرایط تحویل کالا (اینکوترمز مورد توافق) مورد بازرسی کمی و کیفی قرار دهد.

۲۵-۱- گواهی بازرسی فنی: سندی که شرکت بازرسی تعیین شده، پس از بازرسی کالا صادر می‌نماید و حاکی از تطابق یا عدم تطابق کالای بازرسی شده با مشخصه‌های کمی و کیفی کالای مندرج در شرایط اعتبار اسنادی داخلی می‌باشد.

۲۶-۱- بیمه‌نامه/گواهی بیمه: سندی که توسط شرکت‌های مجاز بیمه داخلی یا نمایندگان آن‌ها برای پوشش خطرات حمل کالای موضوع اعتبار اسنادی داخلی صادر می‌شود و در آن بیمه‌گر،

بیمه گذار و ذینفع بیمه و نیز مشخصات مورد بیمه از جمله نوع کالا، مقدار و ارزش کالا، مبدأ و مقصد حمل کالا، نحوه حمل، دوره پوشش و موضوعات دیگری که مبین حقوق و تعهدات طرفین قرارداد بیمه حمل می باشد، قید می گردد.

۲۷-۱- سامانه پیام رسانی الکترونیکی مالی (سپام): سامانه‌ای که در بانک مرکزی راه اندازی شده و امکان تبادل تمامی پیام‌های مالی بین بانکی به طور متمرکز، از جمله پیام‌های مربوط به اعتبار اسنادی داخلی را به صورت استاندارد، فراهم می سازد.

۲۸-۱- آیین نامه وصول مطالبات: آیین نامه وصول مطالبات سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول مؤسسات اعتباری، موضوع تصویب نامه شماره ۱۵۳۹۶۵/ت/۴۱۴۹۸ هـ مورخ ۱۳۸۸/۸/۳ هیأت محترم وزیران.

۲۹-۱- اینکوترمز (INCOTERMS): مجموعه مقرراتی که توسط اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) به منظور تبیین نقطه انتقال ریسک، نقطه تقسیم هزینه‌ها و وظایف خریدار و فروشنده در ارتباط با موضوع تحویل کالا تدوین گردیده است.

۳۰-۱- مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی (UCP): مجموعه رویه‌ها و ضوابطی که توسط اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) به منظور یکسان نمودن تعبیر و تفاسیر ذی ربط، استاندارد نمودن مراحل، الزامات و نحوه بررسی اسناد و تبیین حقوق و تعهدات طرفین اعتبار اسنادی، تدوین گردیده است.

فصل دوم - گشایش اعتبار اسنادی داخلی:

ماده ۲- بانک گشایش کننده موظف است؛ با توجه به ارکان اعتباری خود، اقدام به اعتبارسنجی دقیق متقاضی اعتبار اسنادی داخلی نماید، به نحوی که اعتبارسنجی به عمل آمده مبین میزان توان و ظرفیت اعتباری وی باشد. بانک گشایش کننده مجاز به گشایش اعتبار اسنادی داخلی بیش از ظرفیت اعتباری متقاضی نمی باشد.

ماده ۳- بانک گشایش کننده مکلف است قبل از گشایش اعتبار اسنادی داخلی، وضعیت تسهیلات غیرجاری و چک برگشتی متقاضی را از "سامانه یکپارچه اطلاعاتی مشتریان" نزد بانک مرکزی استعلام نماید. در خصوص اشخاص حقوقی، استعلام یادشده علاوه بر شخص حقوقی شامل صاحبان امضای مجاز و اعضای هیأت مدیره آن اشخاص نیز می گردد. گشایش اعتبار اسنادی داخلی برای متقاضی که دارای

سابقه چک برگشتی رفع سوء اثر نشده و یا تسهیلات غیرجاری نزد شبکه بانکی کشور است، مجاز نمی‌باشد.

ماده ۴- بانک گشایش‌کننده موظف است قبل از گشایش اعتبار اسنادی داخلی، نسبت به اخذ استعلام مالیاتی در چارچوب ضوابط اجرایی تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون مالیات‌های مستقیم، مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ مبادرت نماید.

ماده ۵- بانک گشایش‌کننده مکلف است به هنگام گشایش اعتبار اسنادی داخلی، متناسب با توان و ظرفیت اعتباری متقاضی، اقدام به اخذ پیش‌دریافت/میان‌دریافت از وی به شرح زیر نماید:

۵-۱- در اعتبار اسنادی داخلی دیداری، حداقل ۱۰ درصد هنگام گشایش اعتبار اسنادی داخلی؛

۵-۲- در اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار، حداقل ۱۵ درصد در زمان گشایش اعتبار اسنادی داخلی، حداقل ۱۵ درصد به هنگام ارائه اسناد مطابق. در صورت عدم ارائه اسناد مطابق، تاریخ پذیرش اسناد از سوی متقاضی ملاک اخذ میان‌دریافت خواهد بود.

تبصره - چنانچه متقاضی اعتبار اسنادی داخلی، یکی از وزارتخانه‌ها و یا نهادهای دولتی استفاده‌کننده از بودجه عمومی باشد، باید حداقل معادل مبلغ اعتبار اسنادی داخلی در بودجه سالیانه مصوب و ۱۰۰ درصد مبلغ اعتبار اسنادی داخلی، به هنگام گشایش اعتبار اسنادی داخلی، نزد بانک گشایش‌کننده تودیع گردد. بانک گشایش‌کننده موظف می‌باشد از متقاضی گشایش اعتبار اسنادی داخلی موضوع این تبصره، تأییدیه ذی‌حسابی مربوط را نیز اخذ نماید. بانک گشایش‌کننده موظف است از نهادهای دولتی متقاضی اعتبار اسنادی داخلی که از بودجه عمومی استفاده نمی‌نمایند، مدارک و مستندات دال بر موضوع مذکور، از جمله تأییدیه خزانه‌داری کل کشور و یا خزانه‌داری معین استان‌ها را اخذ نماید.

ماده ۶- بانک گشایش‌کننده مکلف می‌باشد قبل از گشایش اعتبار اسنادی داخلی، با توجه به اهلیت و توان اعتباری متقاضی، وثایق لازم و کافی از وی اخذ نماید. وثائق مأخوذه باید معتبر، سهل‌البیع، قابل نقل و انتقال قانونی، از درجه نقدشوندگی بالا برخوردار و بلامعارض باشد تا در صورت عدم ایفای تعهدات از سوی متقاضی، حقوق بانک در حداقل زمان، استیفاء شود.

ماده ۷- انواع و میزان وثایق قابل قبول برای گشایش اعتبار اسنادی داخلی بر پایه مبلغ اعتبار اسنادی داخلی پس از کسر پیش‌دریافت نقدی اخذ شده، به شرح زیر تعیین می‌گردد:

۷-۱- اوراق مشارکت منتشرشده توسط دولت یا بانک مرکزی یا تضمین‌شده توسط آن‌ها، حداقل به میزان ۱۱۰ درصد؛

- ۲-۷- گواهی سپرده سرمایه‌گذاری ویژه عام و خاص بی‌نام، حداقل به میزان ۱۱۰ درصد؛
- ۳-۷- سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار نزد بانک گشایش‌کننده، حداقل به میزان ۱۱۰ درصد؛
- ۴-۷- ضمانت‌نامه بانکی سایر بانک‌ها، حداقل به میزان ۱۱۰ درصد؛
- ۵-۷- سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار نزد سایر بانک‌ها، حداقل به میزان ۱۱۵ درصد؛
- ۶-۷- اوراق مشارکت منتشره توسط بانک‌ها و یا تضمین‌شده توسط آن‌ها حداقل به میزان ۱۱۵ درصد؛
- ۷-۷- مسکوکات و شمش طلا، حداقل به میزان ۱۲۵ درصد؛
- ۸-۷- اموال غیرمنقول کارشناسی شده، حداقل به میزان ۱۳۰ درصد؛
- ۹-۷- سهام شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران، به استثنای سهام بانک گشایش‌کننده، شرکت‌های تابعه آن و متقاضی، حداقل به میزان ۱۵۰ درصد، در چارچوب مقررات "شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه" و بر مبنای میانگین قیمت ماهانه یک‌سال گذشته سهام معرفی شده در تابلوی بورس اوراق بهادار تهران؛
- ۱۰-۷- سهام شرکت‌های پذیرفته‌شده در بازار اول و دوم فرا بورس ایران، به استثنای سهام بانک گشایش‌کننده، شرکت‌های تابعه آن و متقاضی، حداقل به میزان ۱۷۵ درصد، در چارچوب مقررات "شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه" و بر مبنای میانگین قیمت ماهانه یک‌سال گذشته سهام معرفی شده در سامانه معاملات مربوط به شرکت‌های فرا بورس ایران.
- تبصره ۱- بانک مرکزی می‌تواند حسب مقتضیات، نوع و میزان وثایق را مورد بازنگری قرار داده و به بانک‌ها اعلام نماید.
- تبصره ۲- بانک گشایش‌کننده موظف است با توجه به شرایط متقاضی، هر یک از وثایق مذکور در این ماده و یا ترکیبی از آن‌ها را اخذ نماید.
- تبصره ۳- بانک گشایش‌کننده مکلف است حسب درخواست متقاضی، متناسب با وجوه دریافتی از وی، نسبت به آزادسازی وثایق اخذ شده اقدام نماید. در خصوص اموال غیرمنقول، آزادسازی وثایق منوط به تشخیص بانک گشایش‌کننده خواهد بود.
- ماده ۸- اعتبار اسنادی داخلی می‌تواند به صورت دیداری یا مدت‌دار گشایش‌شده. گشایش اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار، با موعد پرداخت بیش از ۳۶۰ روز (از زمان ارائه اسناد مطابق یا تاریخ حمل) مجاز نمی‌باشد.

ماده ۹- سررسید اعتبار اسنادی داخلی برای خرید کالا، حداکثر ۶ ماه و برای سایر موارد، حداکثر ۱۸ ماه تعیین می‌گردد.

ماده ۱۰- بانک گشایش‌کننده موظف است به هنگام تشکیل پرونده جهت گشایش اعتبار اسنادی داخلی، از **“سامانه پیام‌رسانی الکترونیکی مالی (سیام)”**، شماره منحصر به فرد دریافت نماید.

ماده ۱۱- بانک گشایش‌کننده موظف است هنگام گشایش اعتبار اسنادی داخلی، علاوه بر اخذ مدارک لازم جهت شناسایی متقاضی، موضوع ماده ۴۴ این دستورالعمل، نسبت به اخذ مدارک زیر از وی اقدام نماید:

۱-۱- فرم تکمیل‌شده درخواست گشایش اعتبار اسنادی داخلی؛

۲-۱۱- پیش‌فاکتور یا قرارداد فروش کالا/ارائه خدمت؛

۳-۱۱- بیمه‌نامه/گواهی بیمه حمل کالا برای اعتبار اسنادی داخلی خرید کالا؛

تبصره ۱- در صورتی که تهیه پوشش بیمه‌ای حسب اینکوترمز بر عهده ذینفع باشد، ارائه بیمه‌نامه/گواهی بیمه در زمان گشایش اعتبار اسنادی داخلی توسط متقاضی، از شمول این بند مستثنی می‌باشد.

تبصره ۲- چنانچه کالای موضوع اعتبار اسنادی داخلی، در وثیقه بانک گشایش‌کننده باشد، بیمه‌نامه/گواهی بیمه (ارائه شده از سوی متقاضی یا ذینفع) باید به نفع بانک گشایش‌کننده صادر شود.

۴-۱۱- اظهارنامه واقعی بودن معامله پایه؛ اظهارنامه مزبور باید مبین این موضوع باشد که معامله موضوع اعتبار اسنادی داخلی واقعی بوده و متقاضی با ذینفع اعتبار اسنادی داخلی، ذینفع واحد (مطابق با تعریف ارائه شده در آیین‌نامه تسهیلات و تعهدات کلان) نمی‌باشد. همچنین اظهارنامه فوق باید مشتمل بر این تعهد باشد که در صورت اثبات خلاف هر یک از موارد فوق، بانک گشایش‌کننده حق خواهد داشت در هر مرحله از فرآیند اعتبار اسنادی داخلی، برای وصول مطالبات و خسارات احتمالی خویش اقدام نماید.

۵-۱۱- فرم تکمیل‌شده قرارداد گشایش اعتبار اسنادی داخلی؛

۶-۱۱- فرم تکمیل‌شده نامه پذیرش بازرسی فنی مطابق با پیوست شماره ۱ این دستورالعمل؛

۷-۱۱- تأییدیه مراجع ذیصلاح مبنی بر تعیین تکلیف کسورات قانونی مترتب بر قرارداد فروش کالا/ارائه خدمت (مالیات، حق بیمه تأمین اجتماعی، حق صندوق کارآموزی و سایر موارد)، در خصوص اعتبار اسنادی داخلی خدماتی یا کالایی - خدماتی.

ماده ۱۲- پیش پرداخت بخشی از وجه اعتبار اسنادی داخلی به ذینفع، پس از تأمین وجه آن از سوی متقاضی (بدون در نظر گرفتن پیش دریافت و میان دریافت موضوع ماده ۵ این دستورالعمل)، صرفاً در مقابل اخذ ضمانت نامه پیش پرداخت بانکی از ذینفع، مجاز می باشد.

تبصره - با قبول تمامی مسئولیت های مترتبه توسط متقاضی، پیش پرداخت موضوع این ماده می تواند بدون اخذ ضمانت نامه پیش پرداخت بانکی از ذینفع، صورت پذیرد.

فصل سوم - مبنای عقدی گشایش اعتبار اسنادی داخلی:

ماده ۱۳- بانک گشایش کننده موظف است جهت گشایش اعتبار اسنادی داخلی و نیز در صورت لزوم تأمین مالی متقاضی، حسب مورد از یکی از عقود زیر استفاده نماید:

۱-۱۳- چنانچه موضوع اعتبار اسنادی داخلی در زمان گشایش آن، کالای موجود یا خدمت باشد، گشایش اعتبار اسنادی داخلی بر پایه عقد مرابحه صورت می پذیرد. در این صورت بین بانک گشایش کننده و متقاضی عقد مرابحه منعقد می گردد که به موجب آن بانک گشایش کننده، بهای تمام شده کالا و یا خدمت را بر اساس پیش فاکتور صادره از سوی ذینفع، به اطلاع متقاضی می رساند و با افزودن مبلغ یا درصدی اضافی به عنوان سود، آن را به صورت نقدی، نسیه دفعی یا اقساطی، به اقساط مساوی و یا غیرمساوی در سررسید یا سررسیدهای معین به متقاضی واگذار می کند.

۱-۱-۱۳- در صورتی که برای گشایش اعتبار اسنادی داخلی از عقد مرابحه نقدی استفاده شود، سود مرابحه نقدی، برابر با مابه التفاوت قیمت فروش با بهای تمام شده کالا و یا خدمت، از متقاضی اخذ می گردد. در این صورت چنانچه متقاضی در زمان پرداخت وجه اعتبار اسنادی داخلی به ذینفع، نسبت به تسویه با بانک گشایش کننده اقدام ننماید، علاوه بر سود مرابحه نقدی مذکور، مکلف به پرداخت وجه التزام تأخیر تأدیه دین (بر مبنای نرخ سود عقد مرابحه نسیه در زمان

گشایش اعتبار اسنادی داخلی به علاوه درصدهای مقرر در ماده ۱۲ آیین نامه وصول مطالبات) متناسب با مبلغ و مدت تأخیر می باشد.

۱۳-۱-۲- در صورتی که برای گشایش اعتبار اسنادی داخلی از عقد مرابحه نسبی استفاده شود، سود مرابحه نسبی معادل سود مرابحه نقدی به اضافه سود تأمین مالی خواهد بود. در این صورت چنانچه متقاضی در سررسید عقد مرابحه به تعهدات خویش عمل ننماید، علاوه بر مبالغ مذکور، مکلف به پرداخت وجه التزام تأخیر تأدیه دین (بر مبنای نرخ سود عقد مرابحه نسبی در زمان گشایش اعتبار اسنادی داخلی به علاوه درصدهای مقرر در ماده ۱۲ آیین نامه وصول مطالبات) متناسب با مبلغ و مدت تأخیر خواهد بود.

۱۳-۱-۳- بانک گشایش کننده موظف است در قرارداد مرابحه درج نماید؛ تحویل کالا یا خدمت به متقاضی منوط به تحویل آن از سوی ذینفع می باشد.

۱۳-۱-۴- سایر موارد ناظر بر عقد گشایش اعتبار اسنادی داخلی کالای موجود یا خدمت، تابع دستورالعمل اجرایی عقد مرابحه می باشد.

۱۳-۲- چنانچه موضوع اعتبار اسنادی داخلی، کالایی باشد که در زمان گشایش اعتبار اسنادی داخلی نزد ذینفع موجود نبوده و مستلزم ساخت آن در آینده باشد، گشایش اعتبار اسنادی داخلی بر پایه عقد استصناع صورت می پذیرد. در این صورت بین بانک گشایش کننده و متقاضی عقد استصناع منعقد می گردد که به موجب آن بانک گشایش کننده متعهد می شود در قبال دریافت مبلغ قرارداد و طبق شرایط مندرج در آن، کالای مورد نظر را در دوره زمانی معین به متقاضی تحویل دهد.

۱۳-۲-۱- در صورتی که هنگام گشایش اعتبار اسنادی داخلی، قصد تأمین مالی متقاضی توسط بانک گشایش کننده وجود نداشته باشد، تفاوت بهای تمام شده کالای ساخته شده برای بانک گشایش کننده و قیمت فروش آن به متقاضی، سود عقد استصناع نقدی است که از متقاضی اخذ می گردد. در این صورت چنانچه متقاضی در موعد پرداخت وجه اعتبار اسنادی داخلی به ذینفع، نسبت به تسویه با بانک گشایش کننده اقدام ننماید، علاوه بر مبالغ مذکور، مکلف به پرداخت وجه التزام تأخیر تأدیه دین (بر مبنای نرخ سود عقد استصناع نسبی در زمان گشایش اعتبار

اسنادی داخلی به علاوه درصدهای مقرر در ماده ۱۲ آیین نامه وصول مطالبات) متناسب با مبلغ و مدت تأخیر می باشد.

۱۳-۲-۲- در صورتی که هنگام گشایش اعتبار اسنادی داخلی، بنا به تقاضای متقاضی و موافقت بانک گشایش کننده، مقرر گردد متقاضی توسط بانک گشایش کننده تأمین مالی شود، بانک مزبور علاوه بر سود عقد استصناع نقدی موضوع بند ۱۳-۲-۱، بابت تأمین مالی نیز، سود از متقاضی مطالبه می نماید. در این صورت چنانچه متقاضی در سررسید عقد استصناع به تعهدات خویش عمل ننماید، علاوه بر مبالغ مذکور، مکلف به پرداخت وجه التزام تأخیر تأدیه دین، (بر مبنای نرخ سود عقد استصناع نسبه در زمان گشایش اعتبار اسنادی داخلی به علاوه درصدهای مقرر در ماده ۱۲ آیین نامه وصول مطالبات) متناسب با مبلغ و مدت تأخیر خواهد بود.

۱۳-۲-۳- بانک گشایش کننده موظف است در قرارداد استصناع درج نماید؛ تحویل کالا اعم از مادی یا غیرمادی به متقاضی منوط به تحویل آن از سوی ذینفع می باشد.

۱۳-۲-۴- سایر موارد ناظر بر گشایش اعتبار اسنادی داخلی کالای غیر موجود در زمان گشایش اعتبار اسنادی داخلی، تابع دستورالعمل اجرایی عقد استصناع می باشد.

ماده ۱۴- چنانچه در زمان گشایش اعتبار اسنادی داخلی، بین بانک گشایش کننده و متقاضی قرارداد مرابحه نقدی یا استصناع نقدی منعقد، لیکن در زمان ارائه اسناد مطابق، متقاضی درخواست دریافت تسهیلات نماید، ابتدا قرارداد مرابحه نقدی یا استصناع نقدی فسخ و سپس قرارداد مرابحه نسبه به ترتیب مقرر در این دستورالعمل بین آنها منعقد می گردد.

ماده ۱۵- اخذ وجه التزام تأخیر تأدیه دین مقرر در این دستورالعمل از متقاضی، منوط به درج آن به صورت شرط ضمن عقد، در عقد مرابحه و استصناع فی مابین بانک گشایش کننده و متقاضی می باشد.

ماده ۱۶- سود ناشی از تأمین مالی و وجه التزام تأخیر تأدیه دین وصولی توسط بانک گشایش کننده در عقود مرابحه و استصناع، به عنوان سود مشاع تلقی و باید در محاسبات مربوط به آن لحاظ گردد.

ماده ۱۷- بانک گشایش کننده باید در عقود مرابحه و استصناع قید نماید که متقاضی، وکیل آن بانک در انعقاد قرارداد فروش کالا/ارائه خدمت، دریافت پیش فاکتور، تحویل گرفتن کالا یا دریافت خدمت از ذینفع است و بانک مزبور به صرف ارائه اسناد مطابق از سوی ذینفع، نسبت به پذیرش پرداخت اقدام می نماید و هیچ گونه مسئولیتی در خصوص تحویل و حمل کالا بر عهده بانک گشایش کننده نمی باشد.

ماده ۱۸- علاوه بر سود (اعم از نقدی و نسیه) و وجه التزام تأخیر تأدیه دین مذکور در این فصل، اخذ هرگونه وجه دیگر از متقاضی، تحت عنوان کارمزد گشایش اعتبار اسنادی داخلی، مجاز نمی‌باشد.

فصل چهارم - ابلاغ اعتبار اسنادی داخلی:

ماده ۱۹- بانک گشایش‌کننده مکلف است؛ پیام گشایش اعتبار اسنادی داخلی را به ترتیب مقرر در این دستورالعمل و صرفاً با استفاده از "سامانه پیام‌رسانی الکترونیکی مالی (سپام)"، به ذینفع ابلاغ نماید.

ماده ۲۰- شماره منحصر به فرد دریافتی موضوع ماده ۱۰ این دستورالعمل، به عنوان شماره اعتبار اسنادی داخلی منظور و تمامی بانک‌های ذی‌ربط در فرآیند اعتبار اسنادی داخلی، از جمله بانک گشایش‌کننده موظفند؛ در ارسال تمامی پیام‌ها و مکاتبات خود، شماره مزبور را درج نمایند.

ماده ۲۱- بانک ابلاغ‌کننده موظف است قبل از ابلاغ اعتبار اسنادی داخلی به ذینفع، به صورت متعارف از اصالت پیام گشایش اعتبار اسنادی داخلی دریافتی از بانک گشایش‌کننده، مطابق با مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی (UCP) اطمینان حاصل نماید.

ماده ۲۲- بانک گشایش‌کننده مکلف است بلافاصله پس از گشایش اعتبار اسنادی داخلی، مطابق فرم پیوست شماره ۲، نسخه‌ای از اعتبار اسنادی داخلی گشایش شده را برای اطلاع متقاضی و رونوشت آن را به شرکت بازرسی تعیین شده، ارسال نماید.

تبصره - متقاضی موظف است مشخصات و اطلاعات کامل کالای موضوع اعتبار اسنادی داخلی، شرایط بسته‌بندی، بارگیری و حمل را به صورت مکتوب به شرکت بازرسی تعیین شده ارائه نماید. بانک گشایش‌کننده موظف است مورد مذکور را به نحو مقتضی در قرارداد گشایش اعتبار اسنادی داخلی فی‌مابین خود و متقاضی درج نماید.

فصل پنجم - اصلاح اعتبار اسنادی داخلی:

ماده ۲۳- اعتبار اسنادی داخلی می‌تواند حسب درخواست متقاضی، پذیرش بانک گشایش‌کننده و موافقت ذینفع اصلاح گردد.

ماده ۲۴- صدور هرگونه اصلاحیه از جمله تمدید سررسید اعتبار اسنادی داخلی، مطابق ضوابط و مقررات زمان صدور اصلاحیه یا تمدید امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۲۵- در صورت درخواست افزایش مبلغ اعتبار اسنادی داخلی از سوی متقاضی و موافقت بانک گشایش کننده، آن بانک موظف است قبل از صدور اصلاحیه، عنداللزوم نسبت به تأمین وثایق کافی، اخذ الحاقیه بیمه نامه/گواهی بیمه، اخذ کسری پیش دریافت و اصلاح سایر موارد مربوط اقدام نماید.

ماده ۲۶- چنانچه مبلغ اعتبار اسنادی داخلی با اعمال اصلاحیه کاهش یابد و ذینفع موافقت خود را در این خصوص اعلام نماید، بانک گشایش کننده موظف است حسب درخواست متقاضی، نسبت به آزادسازی مازاد وثایق و عودت مازاد پیش دریافت متناسب با مبلغ اصلاحی اقدام نماید.

تبصره - در خصوص وثایق غیر منقول، آزادسازی وثایق متناسب با کاهش اعتبار اسنادی داخلی، منوط به تشخیص بانک گشایش کننده خواهد بود.

ماده ۲۷- با تصویب ارکان اعتباری بانک گشایش کننده، سررسید اعتبار اسنادی داخلی برای خرید کالا، حداکثر به مدت ۶ ماه و سایر اعتبار اسنادی داخلی حداکثر به مدت ۱۸ ماه قابل تمدید می باشد. تمدید سررسید اعتبار اسنادی داخلی برای بیش از مدت های مقرر در این دستورالعمل، منوط به اخذ تأییدیه قبلی از بانک مرکزی می باشد.

ماده ۲۸- مفاد مواد ۱۹، ۲۰، ۲۱ و ۲۲ این دستورالعمل در خصوص صدور اصلاحیه نیز نافذ می باشد.

فصل ششم - ارائه اسناد:

ماده ۲۹- حداقل مدارک لازم به هنگام ارائه اسناد توسط ذینفع؛ سیاهه (سیاهه تجاری یا صورت وضعیت/صورت حساب انجام خدمت)، بارنامه/راه نامه و گواهی بازرسی فنی می باشد.

تبصره ۱- چنانچه تهیه پوشش بیمه حمل کالا حسب اینکوترمز مورد توافق، به عهده ذینفع باشد، ارائه بیمه نامه/گواهی بیمه توسط وی، همراه با سایر اسناد موضوع این ماده، الزامی می باشد. بانک گشایش کننده موظف است؛ موضوع مزبور را به نحو مقتضی در متن اعتبار اسنادی داخلی قید نماید.

تبصره ۲- شماره اعتبار اسنادی داخلی (شماره منحصر به فرد موضوع ماده ۱۰ این دستورالعمل) باید بر روی کلیه اسناد موضوع این ماده درج گردد.

ماده ۳۰- ارائه اسناد باید به بانک تعیین شده جهت پرداخت یا بانک تأیید کننده یا بانک گشایش کننده، به روش و در محلی انجام شود که در متن اعتبار اسنادی داخلی مشخص شده است.

ماده ۳۱- بانک موظف است طی مهلت مقرر، نسبت به بررسی اسناد ارائه شده، حسب ضوابط بررسی اسناد، مندرج در مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی (UCP) اقدام نماید.

ماده ۳۲- در صورت ارائه اسناد مطابق از سوی ذینفع:

۳۲-۱- بانک گشایش‌کننده موظف به پذیرش پرداخت می‌باشد؛

۳۲-۲- بانک تأییدکننده، در صورت وجود، موظف به پذیرش پرداخت و ارسال اسناد به بانک گشایش‌کننده می‌باشد؛

۳۲-۳- چنانچه بانک تعیین‌شده اقدام به پذیرش پرداخت نموده باشد، موظف به ارسال اسناد به بانک تأییدکننده یا بانک گشایش‌کننده می‌باشد.

ماده ۳۳- بانک تأییدکننده و بانک تعیین‌شده موظفند؛ ضمن ارسال فیزیکی اسناد مطابق (بر اساس مفاد ماده ۳۲)، تصویر اسناد مزبور را نیز از طریق "سامانه پیام‌رسانی الکترونیکی مالی (سپام)"، ارسال نمایند. همچنین در صورت ارائه مستقیم اسناد از سوی ذینفع به بانک گشایش‌کننده، بانک مزبور موظف است، تصویر اسناد مطابق ارائه شده را از طریق سامانه یادشده، به بانک مرکزی ارسال نماید.

ماده ۳۴- در صورت وجود مغایرت در اسناد ارائه شده، بانک موظف است حسب ضوابط مندرج در مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی (UCP) در خصوص اسناد مغایر، اقدام نماید.

فصل هفتم - تنزیل:

ماده ۳۵- تنزیل اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار صرفاً در چارچوب مقررات خرید دین (مصوب شورای پول و اعتبار) و پس از استعلام از "سامانه تسهیلات و تعهدات بانکی" بانک مرکزی مبنی بر اصالت و صحت اعتبار اسنادی داخلی و اخذ تأییدیه از طریق "سامانه پیام‌رسانی الکترونیکی مالی (سپام)" از ادارات مرکزی ذی‌ربط بانک گشایش‌کننده، مبنی بر عدم تنزیل قبلی آن، مجاز می‌باشد.

تبصره ۱- بانک تنزیل‌کننده موظف است قبل از تنزیل اعتبار اسنادی داخلی، موافقت ارکان اعتباری خود را اخذ نماید.

تبصره ۲- تنزیل اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار در قالب عقد خرید دین منوط به اخذ شماره درخواست منحصر به فرد از "سامانه پیام‌رسانی الکترونیکی مالی (سپام)" می‌باشد.

ماده ۳۶- ادارات مرکزی ذی ربط بانک گشایش کننده موظف است در زمان وصول استعلام موضوع ماده ۳۵ این دستورالعمل، از عدم تنزیل قبلی تمام یا بخشی از اعتبار اسنادی داخلی مذکور اطمینان حاصل کند و مراتب را به بانک تنزیل کننده اعلام نماید.

ماده ۳۷- بانک تنزیل کننده موظف است از طریق ادارات مرکزی ذی ربط خود، بلافاصله پس از تنزیل و همچنین به هنگام تسویه اعتبار اسنادی داخلی مدت دار، مراتب را از طریق "سامانه پیام رسانی الکترونیکی مالی (سپام)" به ادارات مرکزی ذی ربط بانک گشایش کننده اعلام نماید.

ماده ۳۸- بانک تنزیل کننده می تواند ضمن رعایت مفاد آیین نامه تسهیلات و تعهدات کلان، حداکثر تا میزان ۲۰ درصد سرمایه پایه خود نسبت به تنزیل اعتبارات اسنادی مدت دار گشایش شده توسط بانک دیگر اقدام نماید، مشروط بر این که مجموع اعتبارات اسنادی داخلی تنزیل شده، از ۵ برابر سرمایه پایه بانک تنزیل کننده عدول ننماید.

ماده ۳۹ - چنان چه بنا به دلایل قهری؛ از جمله کاهش سرمایه و اندوخته بانک تنزیل کننده، حدود مقرر در این دستورالعمل نقض شود، بانک تنزیل کننده موظف است ظرف مدت ۵ روز کاری، موضوع را طی گزارشی با ذکر دلایل به بانک مرکزی اطلاع دهد و حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از وقوع رویداد مذکور، نسبت به انطباق با حدود تعیین شده اقدام نماید. گزارش مزبور باید حداقل شامل اطلاعات مربوط به اعتبار اسنادی داخلی که منجر به نقض حدود شده است، میزان تخطی و تاریخ وقوع تخطی باشد.

تبصره - چنان چه بانک تنزیل کننده پس از گذشت مهلت مزبور، خود را با حدود مقرر در این دستورالعمل تطبیق ندهد، مشمول مجازات های ماده ۵۷ خواهد شد.

ماده ۴۰- حداکثر نرخ قابل اعمال جهت تنزیل اعتبار اسنادی داخلی مدت دار مطابق با مصوبات شورای پول و اعتبار می باشد.

ماده ۴۱- تنزیل اعتبار اسنادی داخلی مدت دار، توسط بانک گشایش کننده نیز امکان پذیر می باشد.

ماده ۴۲- تنزیل اعتبار اسنادی داخلی گشایش شده در سرزمین اصلی به نفع فعالان اقتصادی مستقر در این سرزمین، توسط بانک های مناطق آزاد تجاری - صنعتی مجاز نمی باشد.

فصل هشتم - کنترل های ناظر بر فرآیند اعتبار اسنادی داخلی:

ماده ۴۳- بانک موظف به طراحی، ایجاد و پیاده سازی ساختار کنترل داخلی مالی و عملیاتی مؤثر و کارا جهت کسب اطمینان از رعایت مفاد قوانین، مقررات و دستورالعمل ها، تفکیک صحیح وظایف ناسازگار،

تصویب درست معاملات، ثبت صحیح و به موقع رویدادها و نیز جابجایی کارکنان در مقاطع زمانی مناسب مطابق با "رهنمودهایی برای نظام مؤثر کنترل داخلی در مؤسسات اعتباری"، در مراحل گشایش، ابلاغ، اصلاح، ارائه اسناد، تنزیل و پرداخت اعتبار اسنادی داخلی می‌باشد.

ماده ۴۴- تمامی بانک‌های موضوع این دستورالعمل مکلف می‌باشند؛ پس از مراجعه متقاضی/ذینفع، نسبت به شناسایی وی مطابق با قوانین، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط، از جمله دستورالعمل‌های مبارزه با پولشویی اقدام نمایند.

ماده ۴۵- بانک گشایش‌کننده موظف است تمامی پیام‌های اعتبار اسنادی داخلی، از جمله پیام گشایش، اصلاحیه و ...، را الزاماً از طریق بانک دیگر یا سایر شعب بانک گشایش‌کننده، به ذینفع ابلاغ نماید.

ماده ۴۶- تمامی بانک‌های مرتبط با فرآیند اعتبار اسنادی داخلی موظف به عضویت در "سامانه پیام‌رسانی الکترونیکی مالی (سپام)" بوده و باید تبادل تمامی پیام‌های فی‌مابین، طبق دستورالعمل مربوط، صرفاً از طریق سامانه مذکور صورت پذیرد.

تبصره ۱- این ماده شامل اعتبارات اسنادی داخلی گشایش‌شده قبل از لازم‌الاجراء شدن این دستورالعمل، نمی‌گردد.

تبصره ۲- بانک مرکزی موظف است؛ حداکثر ظرف مدت یک‌ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، شیوه‌نامه اجرایی نحوه استفاده از "سامانه پیام‌رسانی الکترونیکی مالی (سپام)" را در خصوص اعتبار اسنادی داخلی تهیه و جهت اجرا به شبکه بانکی کشور ابلاغ نماید.

ماده ۴۷- بانک گشایش‌کننده موظف به طراحی و پیاده‌سازی سامانه‌ای در پایگاه اطلاع‌رسانی خود می‌باشد، به نحوی که سایرین از جمله بانک‌های دیگر با مراجعه به سامانه مذکور و درج شماره منحصر به فرد اعتبار اسنادی داخلی و شماره ملی ذینفع، به سایر مشخصات اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌یافته از جمله؛ کد حسابگری و نام اداره/شعبه بانک گشایش‌کننده و ابلاغ‌کننده، مبلغ، تاریخ گشایش، سررسید، نوع اعتبار اسنادی داخلی و نام ذینفع و متقاضی دسترسی داشته باشند.

فصل نهم - سایر:

ماده ۴۸- در صورت درخواست و یا اجازه بانک گشایش‌کننده، بانک دیگری می‌تواند تأیید خود را بر اعتبار اسنادی داخلی بیافزاید.

ماده ۴۹- گشایش اعتبار اسنادی داخلی قابل معامله مجاز نمی‌باشد.

ماده ۵۰- بانک گشایش‌کننده موظف است در گشایش اعتبار اسنادی داخلی جهت متقاضیان دولتی موضوع مواد ۲، ۳ و ۴ قانون محاسبات عمومی کشور به منظور اجرای پروژه‌های طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، علاوه بر رعایت مفاد این دستورالعمل، ضوابط مقرر در آیین‌نامه اجرایی ماده ۲ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی را نیز ملحوظ نماید.

ماده ۵۱- مؤسسه اعتباری غیربانکی نیز می‌تواند در چارچوب این دستورالعمل نسبت به انجام امور مربوط به اعتبار اسنادی داخلی اقدام نماید.

ماده ۵۲- اعتبار اسنادی داخلی جهت ورود کالا و خدمت از مبداء مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی به سرزمین اصلی، تابع بند «ز» بخش اول مجموعه مقررات ارزی بوده و از شمول این مقررات خارج است.

ماده ۵۳- به استثنای مواردی که صریحاً در این دستورالعمل ذکر شده است، سایر موارد ناظر بر فرآیند اعتبار اسنادی داخلی، تابع مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی (UCP) حاکم در زمان گشایش اعتبار اسنادی داخلی، می‌باشد.

ماده ۵۴- در مواردی که در این دستورالعمل به مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی (UCP) و اینکوترمز (INCOTERMS) اشاره گردیده، متن ترجمه شده مقررات مذکور توسط کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی، ملاک عمل می‌باشد.

ماده ۵۵- در این دستورالعمل، اینکوترمز (INCOTERMS) حاکم در زمان صدور پیش‌فاکتور یا عقد قرارداد فروش کالا، مبنای عمل می‌باشد.

ماده ۵۶- حداکثر نرخ سود مباحه نقدی و استصناع نقدی جهت گشایش اعتبار اسنادی داخلی، از سوی بانک مرکزی تعیین می‌شود.

ماده ۵۷- تخطی از مفاد مقرر در این دستورالعمل موجب اعمال مجازات‌های مقرر در مواد ۴۳ و ۴۴ قانون پولی و بانکی کشور می‌شود.

«دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی - ریالی» در ۵۷ ماده و ۱۶ تبصره در یک‌هزار و یکصد و پنجاه و یکمین جلسه مورخ ۱۳۹۱/۹/۷ شورای پول و اعتبار به تصویب رسید و یک‌ماه پس از ابلاغ، لازم‌الاجرا بوده و این مصوبه جایگزین مصوبات جلسات شماره نهمصد و شصت مورخ ۱۳۸۰/۵/۱۴ و شماره یک‌هزار و یکصد و سی و چهارم مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۰ شورای پول و اعتبار در خصوص اعتبار اسنادی داخلی - ریالی می‌گردد.

شماره:
تاریخ:

(پیوست شماره ۱)

”فرم نامه پذیرش بازرسی فنی“

ریاست محترم شعبه بانک

احتراماً؛ بدین وسیله این شرکت (شرکت بازرسی تعیین شده) آمادگی خود را
جهت انجام بازرسی فنی (نام کالا) متعلق به
شرکت/سازمان/آقای/خانم..... (نام متقاضی)، موضوع پیش فاکتور/قرارداد فروش کالای
شماره مورخ اعلام می نماید.

بدین وسیله تأیید می گردد؛ قرارداد بازرسی طبق ضوابط ابلاغی از سوی سازمان ملی استاندارد ایران
منعقد گردیده و بازرسی فنی و صدور گواهی بازرسی نیز بر اساس قرارداد بازرسی و ضوابط مربوط انجام
می شود.

نام و نام خانوادگی:.....

مدیر عامل شرکت:.....

امضاء:

شماره:
تاریخ:

(پیوست شماره ۲)

شرکت/سازمان/آقای/خانم (نام متقاضی)

موضوع: گشایش/اصلاح اعتبار اسنادی داخلی - ریالی شماره.....

احتراماً؛ به پیوست متن اعتبار اسنادی داخلی - ریالی گشایش شده شماره/اصلاحیه

اعتبار اسنادی داخلی - ریالی شماره جهت استحضار ارسال می‌گردد.

شایان ذکر است؛ به موجب مقررات موجود شرکت/سازمان/آقای/خانم موظف

می‌باشد؛ مشخصات و اطلاعات کامل کالای موضوع اعتبار اسنادی داخلی - ریالی یادشده، شرایط بسته‌بندی،

بارگیری و حمل آن را به صورت مکتوب به شرکت بازرسی تعیین شده که ذیلاً نام و آدرس آن درج می‌گردد، ارائه

نماید. ضمناً تأکید می‌دارد، مسئولیت بروز هرگونه خسارت ناشی از عدم ارائه به موقع اطلاعات لازم در این

خصوص، با شرکت/سازمان/آقای/خانم..... (نام متقاضی) می‌باشد.

نام شرکت بازرسی تعیین شده:.....

آدرس شرکت بازرسی تعیین شده:.....

بانک.....

شعبه.....

رونوشت: شرکت (نام شرکت بازرسی کننده)، جهت اطلاع و تماس با متقاضی به منظور

اخذ اطلاعات و مدارک لازم برای انجام بازرسی کالا.